

Fremmet av Karianne Havsberg og Vestre Aker SV

Funksjonshindredes rettigheter må prioriteres!

Oslos forrige plan for funksjonshindrede utløp i 2020. Selv om ansvarlig byråd Saliba Andreas Korkunc forsikrer at den gamle planen fortsatt gjelder, er den likevel utdatert.

Funksjonshindrede innbyggere i Oslo opplever hver dag at deres frihet innskrenkes på grunn av samfunnsskapt barrierer. Fremdeles er det unge funksjonshindrede som plasseres på sykehjem mot sin vilje. For mange funksjonshindrede barn får ikke delta i aktiviteter sammen med klassekamerater fordi mange skoler, barnehager, lekeplasser og idrettsarenaer ikke er universelt utformet. Andre mister muligheten til å gå på nærskolen sin, fordi skolen ikke har ressurser eller kompetanse til å tilrettelegge skolemiljøet så det inkluderer alle.

Funksjonshindrede i alle aldre nektes helt nødvendig assistanse for å kunne besøke familie, trene, gå på skole, dra på butikken eller delta i politikk og samfunnsliv. Ofte opplever funksjonshindrede og deres familie mistillit i møte med et system som i for stor grad ser på seg selv som portvoktere i stedet for døråpnere. Dokumentasjonskrav skygger over samskaping og relasjonsbygging.

Fagfolk, forskere og bydeler melder nå om en økning i antall barn med funksjonshindring. Dette vil utfordre bydeler, ansatte og ikke minst familiene det gjelder i årene som kommer og krever både økt innsats og oppmerksomhet.

FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne er ennå ikke inkorporert i norsk lov. Like fullt har Norge underskrevet konvensjonen tilbake i 2007 og ratifisert den i 2013. Dermed er norske myndigheter forpliktet både folkerettslig og politisk til å følge konvensjonens bestemmelser. Artikkel 19 i denne konvensjonen slår fast at funksjonshindrede har rett til de samme valgmulighetene til hvor og med hvem de vil bo, og de gis rett til støttetjenester og den personlige bistand som må til for å kunne bo og være inkludert i samfunnet og for å hindre isolasjon eller segregering.

Artikkel 24 sikrer rett til utdanning og til å «utvikle sin personlighet, sine anlegg og sin kreativitet, så vel som sine psykiske og fysiske evner, fullt ut,» Artikkel 29 gir rett til deltakelse i det politiske og offentlige liv, og artikkel 30 til deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyer og idrett.

Oslo kommune må legge FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne til grunn for utvikling av kommunen, blant annet gjennom følgende:

- Et eksplisitt fokus på FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- BPA-ordningen forbedres slik at den fungerer som et reelt likestillingsverktøy uavhengig av hvilken bydel personen som trenger BPA er bosatt i
- Universell utforming av barnehager, skoler, lekeplasser og fritidsarenaer slik at barn i Oslo får en start på livet der inkludering, likeverd og tilhørighet er i fokus
- At nærskolen er inkluderende og motiverende for alle elever uavhengig av funksjonshindring, og fokuserer på muligheter, deltagelse og utvikling fremfor begrensninger.
- Funksjonshindrede sikres samme rett som andre til å velge hvor og med hvem de vil bo, med de nødvendige støttetjenester som skal til
- Brukermedvirkning settes i fokus, og innspillene fra funksjonshindredes organisasjoner og Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse tillegges stor vekt.

- God tilrettelegging og opplæring blant ansatte og ledelsen på arbeidsplassen, som er avgjørende for å øke forståelsen og ansatte og lederes mulighet til å hjelpe funksjonshindrede med å få jobb, få fast ansettelse og beholde jobben.
- Kontinuerlig evaluering av tiltakene for å sikre at de er effektive og relevante.
- Styrke og utvide Oslohjelpen
- Øke de ansattes kompetansen i tjenester for mennesker med funksjonsvariasjoner.